

Baş-Boyun Bölgesindeki İdiopatik Yumuşak Doku Kalsifikasyonlarının Panoramik Radyografi ile Değerlendirilmesi

Necmettin Altun , İrfan Sarıca

Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Giriş: Baş-boyun bölgesindeki idiyopatik yumuşak doku kalsifikasyonları, herhangi bir sistemik bozukluk veya lokal doku hasarı olmaksızın gelişen ve panoramik radyografilerde tesadüfen saptanabilen oluşumlardır. Bu kalsifikasyonların doğru teşhisi, patolojik durumların ayırıcı tanısı ve klinik yönetim açısından kritik öneme sahiptir. Çalışmanın amacı, belirli idiyopatik kalsifikasyonların prevalansını ve cinsiyetlere göre dağılımını retrospektif olarak analiz etmektir.

Yöntem: Çalışmada, 2023-2024 yılları arasında Bezmialem Vakıf Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Hastanesi'ne başvuran hastalara ait panoramik radyografiler retrospektif olarak incelenmiştir. Araştırma kapsamında; larinks kartilajı dejenerasyonu, sialolit, antrolit, flebolit ve rinolit olmak üzere beş farklı idiyopatik kalsifikasyon türü taranmış ve veriler sistematik olarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Toplam 37.698 panoramik radyografi taranmış; 70 yaş üstü 1.237 vaka ve 18 yaş altı 7.328 vaka çalışma dışı bırakılarak net 29.133 vaka üzerinden analizler tamamlanmıştır. İnceleme sonucunda toplam 127 idiyopatik kalsifikasyon vakası saptanmıştır. En sık rastlanan bulgu olan larinks kartilaj dejenerasyonu (n=59, %46,46) vakalarının %25,42'si erkeklerde, %74,58'i kadınlarda görülürken; ikinci en sık rastlanan kalsifikasyon türü olan sialolitler (n=36, %28,35) %41,67'si erkek, %58,33'ü kadın hastalarda tespit edilmiştir. Toplam 22 vakada (%17,32) saptanan antrolitlerin %63,64 oranında erkeklerde ve %36,36 oranında kadınlarda izlendiği görülmüştür. Flebolitler toplam 9 vakada (%7,09) saptanarak %77,78 erkek ve %22,22 kadın prevalansı gösterirken, en az rastlanan bulgu olan rinolit (n=1, %0,79) yalnızca bir kadın hastada tespit edilmiştir. Genel toplamda vakaların %40,16'sı erkek, %59,84'ü kadın hastalardan oluşmaktadır.

Sonuç: Panoramik radyografiler, idiyopatik kalsifikasyonların saptanmasında önemli bir araçtır. Çalışmada larinks kartilaj dejenerasyonu ve sialolitler en yaygın türler olarak öne çıkarken; bulguların cinsiyetler arası farklılık gösterdiği saptanmıştır. Diş hekimlerinin bu bulguları doğru tanımlaması, hastaların sağlık takibi ve gerekli yönlendirmeler açısından büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Panoramik radyografi, idiyopatik kalsifikasyon, prevalans, larinks kartilajı, sialolit.